

Vayakel Mardi / ויקהל יום ג'

רבי יוסי פתח ואמר, (רות ג, ז), ויאכל בעז וישת וייטב לבו. מהו וייטב לבו. דבריה על מזוניה, ואוקמוה.
"Rabbi Yossi a ouvert et dit : "Et Boaz mangea et but et son cœur fut bien"² que signifie' son cœur fut bien ? Il bénit pour sa nourriture et cela a été établi.

ודא הוא רזא, דמאן דמברך על מזוניה, דא אוטיב ללביה, ומאן אוטיב (נ"א איהו) כמה דכתיב, (תהלים כז, ח),
Ceci est le mystère de celui qui bénit pour sa nourriture, il fait du bien à son cœur et qui est (il) ce bien ? Comme il est écrit :

לך אמר לבי. וכתיב (תהלים עג, כו) צור לבבי וגו':
"A toi mon cœur a dit"³ et il est écrit aussi : "Rocher de mon coeur"⁴.

ובגין דברכת מזונא חביבא קמי קודשא בריך הוא, כל מאן דברך על שבועא
Et puisque la bénédiction de la nourriture est chère au Saint-Béni-Soi-Il, tout celui qui bénit quand il est rassasié⁵

אוטיב וחדו לאתר אחרא, וסימנך סעודתי דשבת, דאתר אחרא
fait du bien et réjouit un autre endroit dont le signe est les repas de *Shabat* car l'autre endroit

אתהני מההיא ברכה דשבועא וחדו. והכא אתהני מההיא ברכה דשבועא דההוא צדיק בעז וייטב לבו:
profite de cette bénédiction de satiété et de joie. Et ici elle profite de cette bénédiction de satiété du Juste Boaz et c'est cela "et son cœur fut bien'.

מאי טעמא. בגין דמזונא איהו קשה קמי קודשא בריך הוא והוא אתר,
Quelle en est la raison ? La subsistance des créatures est difficile pour le Saint-Béni-Soi-Il, c'est cet endroit

וכיון דבר נש אכיל ושתו, וקא מברך. ההיא ברכתא סלקא, ואתהני מאינון מלין דשבועא דסלקין,
et quand un homme mange et boit et bénit ensuite, cette bénédiction s'élève et elle profite de ces paroles de satiété qui s'élèvent,

ואשתכח דאתהני ממזונא מתתא ומלעילא:
ainsi on a profité de la nourriture du bas et du haut.

ודא איהו רזא דבין חברייה. רזא בחול לא אתהני ההוא אתר, אלא מאינון מלין דסלקין מגו שבועא,
Cela est un mystère partagé par les amis, mystère car pendant la semaine cet endroit n'a aucun profit si ce n'est les paroles qui s'élèvent de la satiété⁶.

וכלהו מלין מתעטרן ורוון ושבועין בחידו, וההוא אתר אתהני מנייהו.
Ces paroles sont couronnées, abreuvées et repues de joie et cet endroit en profite.

בשבת איהו רזא אחרא, במזונא ממש, ובההוא חדוה דמזונא דמצוה דשבת,
Le *Shabbat* c'est un autre mystère, dans la nourriture elle-même⁷ et dans cette joie de la nourriture du commandement du *Shabbat*⁸

1 Folio 218 a.

2 Ruth 3,7.

3 Psaumes 27,8.

4 Psaumes 73,26.

5 Suivant le verset : " tu mangeras, tu te rassasieras et tu béniras" (Deutéronome 8,10).

6 C'est-à-dire la prière de la fin du repas, ברכת המזון.

7 Et non seulement dans la prière de la fin du repas.

8 Car il ya , à la différence des jours de semaine, un commandement/*Mitsva* (מצוה) de la nourriture du *Shabbat*.

ובכלל אשתכח כלילא מעילא ותתא. ורזא דא (דברי הימים א כט, יד) כי ממך הכל ומידך נתנו לך.
et elle se trouve dans tout, incluse du haut et du bas. C'est le mystère du verset : " Car tout vient de toi et de ta main on t'a donné"⁹.

ודאי בהנאותיה דא, ובההוא חדוה דמזונא דמצוה דשבת, כמה דאוקמויה:
Assurément, de ce profit et de cette joie de la nourriture du commandement du *Shabbat* comme on l'a établi.

מאן דמברך לקודשא בריך הוא מגו שבועא, בעי לכוונא לביה, ולשוואה רעותיה בחדוה,
Celui qui bénit le Saint-Béni-Soi-Il en étant rassasié doit orienter son cœur et placer sa volonté dans la joie.

ולא ישתכח עציב, אלא דיברך בחדוה ברזא דא, ולשוואה רעותיה דהא איהו יהיב השתא לאחרא בחדוה,
Il ne doit pas être triste mais bénir avec joie dans ce mystère et placer sa volonté dans ce qu'il donne maintenant à l'autre endroit avec joie,

בעינא טבא, וכמה דאיהו מברך בחדוה ובעינא טבא. הכי יהבין ליה בחדוה ובעינא טבא.
avec un bon œil. De la même manière qu'il bénit avec joie et bon œil, on lui donnera avec joie et bon œil.

ובגין כך לא ישתכח עציב כלל, אלא בחדוה, ובמלין דאורייתא, וישוי לביה ורעותיה
C'est pour cela qu'il ne doit pas être triste du tout, dans la joie et dans des paroles de Torah, et placer son cœur et sa volonté

למיהב ברכה דא, ברזא דאצטריך: רזא הקא, ארבע רתיכין שליטין, בד' סטרין ומשירין, אתזנו מההיא
pour donner cette bénédiction dans le mystère nécessaire. Le mystère ici sont les quatre chariots qui dominant dans les quatre côtés et les quatre camps¹⁰ qui se nourrissent

ברכתא דשבועא, ובאינון מלין דברוך אתה, אתהני ואתרבי ואתעטר ביה.
de cette bénédiction de satiété et dans ces mots de 'Béni-Soit-Tu', elle profite, grandit et s'en couronne.

ומאן דמברך אצטריך רעותא בחדוה, ובעינא טבא, ועל דא כתיב, (משלי כב, ט) טוב עין הוא יבורך:
Celui qui bénit doit avoir une volonté dans la joie et le bon œil et il est dit à ce propos : " Le Bon œil sera béni car il a donné de son pain au pauvre"¹¹.

והקא שפיל לסיפיה דקרא, דכתיב כי נתן מלחמו לדל. דאי לא תימא הכי, האי קרא לאו רישיה סיפיה,
Descendons maintenant dans la fin du verset ' car il a donné de son pain au pauvre' car si tu ne dis pas ainsi¹² ce verset n'a ni début ni fin

ולאו סיפיה רישיה. אלא טוב (דף ר"ח ע"ב) עין, כמה דאוקימנא, הוא יברך ודאי, בעינא טבא בחדוה.
et ni fin ni début.' Bon¹³ œil' comme on l'a établi, il s'agit assurément de la bénédiction avec bon œil et joie.

ולאו איהו למגנא לברכא בחדוה, דהא מההיא ברכתא, ומההוא חידו נתן מלחמו לדל,
Et ce n'est pas pour rien qu'il bénit avec joie car c'est par cette bénédiction et par cette joie qu'il 'a donné de son pain au pauvre',

9 Chroniques I 29,14.

10 Qui correspondent aux quatre bénédictions de la bénédiction du repas.

11 Proverbes 22,9.

12 Que ce verset se rapporte à la bénédiction du repas.

13 Folio 218 b.

אֶתֶר דְּאַצְטְרִיךְ לְאַתְזָנָא מִכָּל סְטְרִין. אֶתֶר דְּלִית לֵיהּ מִגְרָמִיהּ כְּלוּם. אֶתֶר דְּאַתְהֵנִי מִכָּל סְטְרִין
l'endroit qui a besoin d'être nourri de tous les côtés, l'endroit qui ne possède rien. Endroit qui
profite de tous les côtés

וְאַתְכְּלִיל מִכָּל סְטְרִין. מַלְיָן אֲלִין לָא אֲתַמְסְרוּ אֶלָּא לְחַכְמִין דִּידְעִין רְזִין עֲלָאִין וְאוּרְחִין דְּאוּרִייתָא:
et inclus tous les côtés. Ces paroles ne sont transmises qu'aux sages qui connaissent les
mystères supérieurs et les chemins de la *Torah*.

תָּא חֲזִי, בְּעֵז טַב עֵינָא הָוֵה תּוֹקְפָא דְּמִצְחָא לָא הָוֵה בֵּיהּ לְעֵלְמָא. מַה כְּתִיב, (רות ג, ז)
Viens voir, Boaz avait l'œil bon, il n'a jamais été prétentieux. Qu'est-il écrit ?

וַיָּבֹא לְשָׁכַב בְּקֶצֶה הָעֲרָמָה, רְזָא דְכְּתִיב, (שיר השירים ז, ג) בְּטֶגֶף עֲרֵמַת חֲטִיִּם.
"Il alla se coucher à la limite du monceau"¹⁴ c'est le mystère du verset : " ton ventre est un
monceau de blés'.

מִהֲכָא אוֹלִיפְנָא, כָּל מָאן דְּמַבְרַךְ בְּרַפְתּוֹ מְזוֹנָא כְּדָקָא יְאוּת, בְּחֻדְוָה בְּרַעוּתָא דְּלִבָּא,
On apprend de là que tout celui qui fait la bénédiction de la nourriture comme il se doit,
avec joie et volonté du coeur

כַּד סָלִיק מִהַאי עֲלְמָא, אֶתֶר אֲתַתְקָנָא לֵיהּ, גּוּ רְזִין עֲלָאִין בְּהִיכְלִין קַדִּישִׁין.
lorsqu'il quittera ce monde, un endroit lui sera arrangé dans les mystères supérieurs, dans les
saints palais

זְכָאָה אִיהוּ בַר נֶשׁ דְּנָטִיר פְּקוּדֵי דְּמַאֲרִיָּה, וַיִּדַע רְזָא דִּילְהוֹן, דְּלִית לֵהּ פְּקוּדָא וּפְקוּדָא בְּאוּרִייתָא,
Heureux est l'homme qui observe les commandements de son Maître et connaît ses mystères
car il n'y a aucun commandement de la *Torah*

דְּלָא תְלִין בֵּיהּ רְזִין עֲלָאִין, וְנִהוּרִין וְזִיוִין עֲלָאִין, וּבְנֵי נֶשָׂא לָא יִדְעִי, וְלָא מְשִׁיחִין בִּיקְרָא דְּמַאֲרִיָּהוּן.
Qui ne dépend pas de mystères supérieurs, de lumières et splendeurs supérieurs. Et les
hommes ne le savent pas et ne prêtent pas attention à la gloire de leur Maître.

זְכָאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּצַדִּיקִיא, אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִייתָא זְכָאִין אֵינּוֹן בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאַתֵּי:
Heureuse est la part des Justes, ils s'occupent de la *Torah*. Heureux sont-ils dans ce monde et
dans le monde à venir.

ברוך ה' לעולם אמן ואמן

14 Ruth 3,7. suite du verset cité précédemment.